

Risöhall Bönehusförening r.f.

Handlingsplan för förebyggande och hantering av mobbning, trakasserier och sexuella övergrepp mot barn och ungdomar

Inledning

Risöhall Bönehusförening r.f. ska vara en trygg och säker plats att leva och verka i. Klimatet inom föreningen ska präglas av ett gemensamt ställningstagande mot alla negativa beteenden och av en tydlig markering mot alla former av trakasserier och övergrepp oberoende av var, när, av vem eller mot vem de sker.

Handlingsplanens syfte

Syftet med denna handlingsplan är att den ska fungera som redskap för förebyggande av mobbning och trakasserier samt vid misstanke om sexuella övergrepp mot barn och ungdomar. Planen är uppgjord för att skydda alla föreningsmedlemmar, men särskilt för att skydda barn och ungdomar. Planen gäller i första hand inom verksamhet som ordnas i föreningens regi.

Definition av begrepp

Mobbning är när en person blir systematiskt utsatt av en eller flera personer. Mobbning är en medveten, kränkande och destruktiv handling. Mobbning kan förekomma ansikte mot ansikte och/eller som nätkränkningar, t.ex. via sociala medier. Mobbning är inte enskilda konflikter, bråk och slagsmål, men dessa skall naturligtvis också redas ut.

Fysisk mobbning sker handgripligen, t.ex. att slå, knuffa, sparka, nypa, hålla fast, trycka in i väggen, sätta krokben, gömma eller söndra någons kläder eller saker. Verbal mobbning är t.ex. att säga elaka saker, håna, göra narr av, skratta åt någon, sprida skvaller, lögner eller elaka rykten, viska, hota, ironisera över kläder, utseende, frisyr etc. Psykisk mobbning är t.ex. att göra miner, kasta blickar, sucka, tystna, vända ryggen till, inte svara på tilltal, behandla någon som luft och utestänga någon från gruppen.

Rasistiska trakasserier är att kränka någon pga. nationalitet, hudfärg, språk eller religion.

Med **sexuella trakasserier** avses icke-önskvärt verbalt, icke-verbalt eller fysiskt beteende av sexuell natur. Det kan handla om gester, miner, osakligt prat, tvetydiga skämt, kommentarer om kropp eller klädsel, meddelanden-bilder-videoer i sociala medier, förslag eller krav på sexuellt umgänge (Utbildningsstyrelsen, 2020)

Sexuella övergrepp kännetecknas av att utnyttja ett barns beroendeställning eller utsätta barnet för handlingar som det inte kan förstå eller är moget för. Med barn menas personer under 15 år alternativt en person mellan 15 och 18 år som på något sätt står i en beroendeställning till gärningspersonen (Rädda Barnen, 2016).

Sexuella övergrepp mot barn kan vara både fysiska och icke fysiska. Fysiska övergrepp kan till exempel vara beröring av barnets privata kroppsdelar, att barnet tvingas ta på en annan persons könsorgan eller olika former av samlag. Icke-fysiska övergrepp kan vara att barnet tvingas till att titta på ett könsorgan eller visa sin egen kropp, att tala till barnet på ett sexuellt utstuderat sätt, att smygtitta på barnet när det badar eller klär av sig, att tvinga barnet att titta på pornografiska filmer, bilder eller böcker, att exploatera barnet genom att dokumentera de sexuella övergreppen barnet utsätts för eller prostitution (Rädda barnen, 2016).

Åtgärdsplan

Förebyggande åtgärder

Risöhall Bönehusförening r.f. accepterar inga former av kränkande behandling eller övergrepp. Detta ska kommuniceras tydligt i föreningens verksamhet och omfattas av alla som har uppgifter inom föreningen.

Bönehusföreningens styrelse samt övriga frivilliga medarbetare bör känna till denna handlingsplan samt vad barnskyddslagen föreskriver om anmälningsskyldighet (13.4.2007/417, 25§). Dokumenten går igenom på regelbundna krishanteringstillfällen för styrelsen och frivilliga medarbetare.

Handlingsplanen går igenom med övriga föreningsmedlemmar i lämpliga forum som diskussionstillfällen, söndagsskolans föräldrasamlingar m.m.

Handlingsplanen finns till påseende på Risöhall Böhnehusförenings hemsida <https://www.lff.fi/risohall-bonehus/>

Personer med uppgifter i föreningens verksamhet för barn och ungdomar bör uppvisa straffregisterutdrag.

Verksamhet som riktar sig till minderåriga leds av minst två pålitliga vuxna (över 18 år) ledare.

Böhnehusföreningens styrelse ansvarar för att de förebyggande åtgärderna vidtas och säkerställer på så sätt att risken för trakasserier och sexuella övergrepp inom föreningens verksamhet minimeras.

Åtgärder vid mobbning och trakasserier

Det är varje föreningsmedlems ansvar att reagera om mobbning och trakasserier förekommer. Böhnehusföreningens styrelse och frivilliga medarbetare har dock här ett särskilt ansvar.

Om mobbning och trakasserier förekommer i samband med aktiviteter eller tillställningar ordnade av föreningen vidtas följande åtgärder:

- De som leder aktiviteten ingriper genast tydligt genom direkta tillsägelser. Den eller de som mobbar kan, ifall de inte hör sammar tillsägelsen, bli ombedda att lämna platsen.
- Det inträffade dokumenteras och föreningens styrelse informeras.
- Styrelsen kan vid grövre fall kontakta de involverade parternas hem.
- Vid behov tas temat upp i gemensamma forum som söndagsskolan, torsdagsskolan, böhnehusföreningens diskussionstillfällen m.m.

Styrelsen dokumenterar det skedda via protokoll och vid behov övrig dokumentation. Dokumentationen behandlas konfidentiellt.

Åtgärder vid misstanke eller vetskap om sexuellt övergrepp

Risöhall Böhnehusförening r.f. följer landets lagstiftning om anmälningsskyldighet vid misstanke om sexualbrott eller brott mot liv och hälsa (Barnskyddslagen 13.4.2007/417, 25§ Strafflagen 24.7.2009/563, 20-21 kapitlet)

Det är varje föreningsmedlems ansvar att reagera vid misstanke om att ett barn far illa eller att barnets sexuella integritet på något sätt är hotad. Böhnehusföreningens styrelse har dock ett särskilt ansvar vid misstanke om sexuella övergrepp inom föreningens verksamhet.

Vid misstanke eller vetskap om sexuellt övergrepp ska styrelsen utan dröjsmål vidta följande åtgärder:

- Polisanmäla händelsen redan vid misstanke om brott.
- Vid vetskap om brott, och om förövaren inte är beredd att själv utan dröjsmål göra polisanmälan, görs den av styrelsen.
- Göra en barnskyddsanmälan.
- Se till att den/de utsatta får professionell hjälp i form av samtal och själavård.
- Se till att övriga drabbade får den hjälp och det stöd som behövs.
- Ge saklig och sanningsenlig information till berörda.
- Se till att förövaren under pågående utredning fråntas sina uppgifter inom föreningen.
- Dokumentera det skedda på lämpligt sätt.
- Vid behov informera media. Information ges öppet, sanningsenligt, sakligt och med hänsyn både till offrets och förövarens rättsskydd.

Man ska inte berätta för vårdnadshavare vid misstanke om brott i hemmet, myndigheterna kontaktar familjen. Om man får veta eller misstänker att någon har blivit utsatt för sexuellt övergrepp ska man, med tanke på eventuell utredning, dokumentera ordagrant det som barnet eller den unga berättar och det man har sett eller hört.

Det är inte alltid lätt att med säkerhet veta om ett brott verkligen har begåtts men i oklara fall är det bättre att göra en anmälan än att låta bli. Vid diffusa och svårbedömda fall kan man ta kontakt med barnskyddet för konsultation.

Vid sexuella övergrepp är det många som drabbas. Den som har blivit utsatt för övergrepp behöver mycket stöd och hjälp, kanske under en lång tid, för att komma vidare i sitt liv. Bönehusföreningen behöver vara beredd att ta ett ekonomiskt ansvar för samtalshjälp. Stöd bör erbjudas även till den utsattas familj och närmaste. Också förövarens anhöriga drabbas, liksom hela det sammanhang där övergrepp har skett. Stöd och hjälp bör erbjudas till alla som behöver det.

Bönehusföreningens omsorgsgrupp och/eller krisgrupp kan vid behov fungera som stöd för de drabbade och också hjälpa dem att hitta professionell hjälp.

Bönehusföreningens styrelse beslutar från fall till fall om konsekvenser för förövarens fortsatta medverkan i föreningens verksamhet.

Ett andligt perspektiv

En kristen gemenskap räknar med Bibeln som auktoritet i sin verksamhet och vill söka svar på livets olika frågor där. Därför behöver också detta perspektiv tas med i fridsföreningens handlingsplan. Alla former av trakasserier och övergrepp strider mot en kristen människosyn. Detta gäller både direkt brottsliga handlingar och beteenden som är olämpliga. Jesus anger i den s.k. gyllene regeln hur vi rent allmänt ska bemöta varandra: Allt vad vi vill att människorna ska göra mot oss, det skall vi också göra dem (Matt.7:12). Bibeln varnar för otukt (bl.a. Ef.5:3,5) och ser mycket allvarligt på förförelse av barn (Matt.18:6, Luk.17:2). Bibeln ger också detaljerad undervisning om en kristens beteende och språkbruk. Vi ska avstå från oanständigt tal och endast tala det som är gott (Ef.4:29). En kristen ska inte heller använda fräckt och oförnuftigt prat eller tvetydiga skämt (Ef.5:4).

Vid misstanke om trakasserier och övergrepp är målet alltid att sanningen ska lyftas fram. Endast sanningen kan befria (Joh.8:32) och möjliggöra helande och försoning hos dem som på olika sätt har drabbats. Målet behöver vara att även förövaren ska få uppleva helande. Brottsliga handlingar har dock konsekvenser och förövaren måste därför ta det straff som gällande lag föreskriver.